

[Valdemar Thomsen.]

som vi siger i de Bemærkninger, der nu ledsager Forslaget, være en Æressag for Rigsdagen at lade Grundlovens Bud ske Fyldest.

Lovforslagets 6 første Paragraffer omhandler, i hvilke Tilfælde og under hvilke Forhold en Minister er ansvarlig for en Regerings Handlinger.

I § 1 bestemmes det, at den paagældende Minister har Ansvar, hvis en Lov efter sit Indhold eller sin Tilblivelsesmaade er stridende mod Grundloven.

I § 2 hedder det, at for Beslutninger, der tages i Statsraadet, er enhver af de deltagende Ministre ansvarlig.

I § 4 bestemmes, at Ansvar for Undladelse af en Regeringshandling efter bestemte Regler falder paa Ministeren.

§ 5 fastslaar, at Ministeren er ansvarlig for de af underordnede udfærdigede ministerielle Beslutninger, forudsat naturligvis, at han har givet Bemyndigelser eller er vidende om, at Beslutningen bliver udfærdiget.

Stridsspørgsmaalet mellem Folketingets og Landstingets Flertal i Aarene forud for 1909—10 var, som allerede nævnt, Bestemmelserne i § 7 og 8, som angaar Spørgsmaalet om Bevillingsretten.

I § 7 slaas det fast, at for saa vidt der opkræves Statskat eller afholdes Statsudgifter, der ikke har en saadan Hjemmel, som Grundloven kræver, kan den paagældende Minister straffes med Embedsfortabelse, og det samme er for øvrigt Tilfældet ifølge § 8 i Forslaget: hvis der udstedes en foreløbig Lov, som ikke kan ventes stadfæstet af Rigsdagen. Det var de Forhold, som man navnlig før Aarhundredskiftet, da man endnu havde Perioden 1885—1894 i frisk Erindring, lagde saa stor Vægt paa, og derfor forstaaer man jo ogsaa, at Højre, der havde Ansvar for de berygtede provisoriske Finanslove, kviede sig ved at gaa til Biddet.

I § 12 bestemmes, at en Minister, der misbruger sin Myndighed til Skade for Landet eller til Hinder for Kongens eller Rigsdagens Udøvelse af deres forfatningsmæssige Virksomhed eller til Forulempelse af Enkeltmand, kan straffes med Bøde eller Embedsfortabelse.

Det er muligt, at det med de Erfaringer, vi nu har, burde siges endnu mere bestemt, hvordan en Minister har at forholde sig, men vi foretrækker alligevel at fremsætte Forslaget væsentlig i den Skikkelse, som Flertallet i Folketinget i lange Tider har været enigt om. Vi foretrækker det ud fra

den Opfattelse, at det er lettere at faa gennemført Ændringer i en Lov, naar der viser sig at være Brist i den, end det er at faa gennemført en helt ny Lovgivning, som der paa Forhaand er principiel Uenighed om.

I Tiden indtil 1910 kunde Forslaget, som jeg allerede har forklaret, ikke gennemføres, og derfor kan man heller ikke med Føje rette Bebrejdelse mod nogen for, at det ikke er sket. Nu derimod — det har for øvrigt været Tilfældet næsten lige siden 1910 — er der ingen Undskyldning at finde i Uoverensstemmelse med et Flertal i det andet høje Ting, og jeg synes ærlig talt, at Regering og Rigsdag ikke kan være sin Passivitet bekendt. Enten maa, forekommer det mig, Bestemmelsen i Grundlovens § 12 ved første Lejlighed glide ud, eller ogsaa, og det er efter min Mening den eneste værdige Fremgangsmaade for Tinget, maa Juni-Grundlovens Løfteparagraf ske Fyldest. Det var navnlig fra radikal Side, man i tidligere Tid tog Initiativet, og derfor burde det ogsaa nu være Regeringens og Flertallets Pligt hurtigst muligt at gennemføre en Ministeransvarlighedslov. En saadan være hermed anbefalet.

Formanden: Eksemplarer af de nu fremsatte Lovforslag vil blive omdelt.

Efter derom fremsat Anmodning skal jeg lade den under Punkt 2 paa Dagsordenen opførte Sag komme til Behandling først.

Man gik da til:

Eventuelt: Anden (sidste) Behandling af Forslag til Rigsdagsbeslutning i Anledning af en den 19. Juni 1936 i London undertegnet Tillægsoverenskomst med dertil hørende Protokol til den under 24. April 1933 i London undertegnede Handelsoverenskomst mellem Kongeriget Danmark og det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 1606; Udvalgets Betænkning findes i Tillæg B. Sp. 167).

Der var ikke stillet Ændringsforslag.

Formanden: Sagen kan i dette Møde kun behandles med Tingets Samtykke. Hvis ikke Indsigelse fremkommer, vil jeg betragte Samtykket som givet. (Ophold). Det er givet.

Forslaget til Rigsdagsbeslutning sattes til Forhandling.